

DEN NORSKE KIRKE

Brekken menighetsråd
Glåmos menighetsråd
Hitterdal menighetsråd
Røros menighetsråd

MOTTATT

05 NOV 2014

Kulturdepartementet

05 NOV 2014

2014/2218-352

Til: Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Røros, 30. oktober 2014

Høringsuttalelse: Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Menighetsrådene i Brekken, Glåmos, Hitterdal og Røros sokn har vært samlet til felles rådsmøte tirsdag 21. oktober 2014. På bakgrunn av samtalen på dette møtet avgir vi med dette felles høringsuttalelse til sak fra Kulturdepartementet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille».

Bemerkninger til prosessen

Hovedinntrykket vi sitter igjen med etter lesning og drøfting av høringsnotatet er at det er mye godt i forslaget fra departementet. Vi vil stille oss bak hovedlinjene i det som er lagt frem. I fortsettelsen kommenterer vi noen enkeltpunkter, på noen områder også kritisk. Hovedinntrykket vårt er like fullt at prosessen med å fullføre skillet mellom stat og kirke går ryddig for seg og at departementet gjør et ansvarlig og grundig arbeid.

Vi vil imidlertid benytte anledningen til å melde fra om at vi opplever at tidsplanen departement og kirkeråd legger opp til er stram og at det for oss til tider oppleves vanskelig både å følge med og å sette oss inn i de til enhver tid pågående prosesser. Til neste år skal det være valg på nye menighetsråd, noe som betyr at det vil bli stor utskiftning i rådene mange steder. Da vil det være enda mer bakgrunnsmateriale rådsmedlemmene må sette seg inn i og gjøre seg kjent med i forbindelse med nye høringer. Vi henstiller til departementet om å gi oss noe bedre tid ved neste høringsrunde. Fristen denne gangen er for knapp.

Folkekirkens kjennetegn

Menighetsrådene hos oss er glade for at ordlyden i Grunnlovens § 16 ligger fast:

Alle innbyggere i riket har fri religionsutøvelse. Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov. Alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.

Det er godt at folkekirka er nevnt spesielt i denne grunnlovsparagrafen, og det er godt at den benevnes nettopp som «folkekirke». Folkekirkebetegnelsen forplikter. Slik vi forstår dette uttrykket har en folkekirke minst to ufrakommelige kjennetegn: En folkekirke er tilstede overalt, i hvert lokalsamfunn, og en folkekirke er tilgjengelig for alle som ønsker å være en del av den og delta i de tjenester og de kirkelige handlinger som kirken forestår.

Denne forståelsen av folkekirken får etter vår mening konsekvenser for måten kirken må organiseres på. Det er helt avgjørende å sikre at Den norske kirke også i fortsettelsen er en landsdekkende kirke hvor grunnenheten – soknet – ikke har for stor geografisk utstrekning og hvor medlemmene er sikret kirkelig betjening i sin egen menighet. Dette fordrer statlige tilskudd på et

slikt nivå at det faktisk kan ansettes lokalt tilknyttet prest til å lede gudstjenestefeiringen i hvert sokn, og det fordrer en kirkeordning som sikrer at kirkens organisasjon ikke trekker seg tilbake fra eller sentraliserer virksomheten bort fra de steder folket lever og er. Disse rammene kan etter vårt skjønns vanskelig slås fast i en generell lov om tros- og livssynssamfunn. Vi mener derfor det er nødvendig at slike forhold reguleres i en egen kirkelov for Den norske kirke.

Videre mener vi at bestemmelsen folkekirke vanskelig kan forenes med innføring av medlemsavgift. En medlemsavgift vil gjøre det vanskeligere for Den norske kirke å være kirke for særlig utsatte grupper i samfunnet. Medlemskap i kirken skal også i framtiden være knyttet til dåp, ikke til betalingsevne. Dette prinsipp skal selvsagt ikke være til hinder for at kirkens medlemmer kan bidra til kirkens virksomhet gjennom innsamlede midler.

Hva statlige tilskudd til Den norske kirke angår, mener vi det er viktig at en stor andel av disse midlene også i framtiden øremerkes spesielle formål. Dette er ikke minst viktig for å sikre at en tilstrekkelig grad av prestedekning opprettholdes, også der Kirkemøtet eller andre valgte organer skulle kjenne på fristelsen til å prioritere annerledes og mer kostnadseffektivt.

Prestetjenesten

Menighetsrådene hos oss gleder seg over departementets forslag til lovbestemmelse om at det skal være biskop i hvert bispedømme og prest i hvert sokn. I vår kirkes bekjennelse (CA) slås det fast at kirken trer fram hvor evangeliet forkynnes og sakramentene forvaltes rett. Departementets forslag er et viktig steg i retning å sikre folkekirken og å sette denne i stand til å være nettopp kirke.

Vi slutter oss også til det departementet sier om at prestenes selvstendige ansvar for sin tjeneste, slik dette følger av ordinasjonen, må lovfestes. Biskopens tilsyn med den ordinerte tjeneste med ord og sakrament må videreføres, og forholdet mellom bispemøte og kirkemøte må gjennomtenkes med henblikk på det samme forhold. Biskopene må utstyres med verktøy som gjør dem i stand til å utføre reelt tilsyn og ledelse.

Når prestene nå overføres fra staten til kirken, følger vi departementet i at disse i første omgang får Kirkemøtet som arbeidsgiverinstans. Vi mener også det er naturlig at arbeidsgiveransvaret etter hvert delegeres til et annet nivå i kirkas rådsstruktur. Her er det imidlertid delte meninger blant rådernes medlemmer om hva som er mest hensiktsmessig.

En del av rådsmedlemmene stiller seg bak følgende formulering fra Johs Grue: Prestene bør ha fellesrådet som arbeidsgiver, lik alle andre ansatte i kirka. Det er på dette nivået bevilgninger tilføres kirken, og fellesrådet er som soknets eget organ det naturlige stedet for ledelse av alle kirkens ulike tjenestegrupper. I en slik modell er det naturlig at det er kirkevergen som er daglig leder også for prestene. Biskopens tilsyn må føres på siden av denne daglige ledelsen.

Andre av rådsmedlemmene stiller seg bak følgende formulering fra Harald Hauge: Prestene bør ha bispedømmerådet som arbeidsgiver. Prestene er på en særlig måte er bundet av ordinasjonen og biskopens tilsyn i sin yrkesutøvelse, og derfor er det viktig at biskopene faktisk har verktøy for å kunne utføre ledelse og tilsyn av prestskapet. Arbeidsgiveransvar og lønn er viktige redskaper for å kunne utføre slik ledelse.

Uansett hvilket nivå arbeidsgiveransvaret delegeres til, er alle våre rådsmedlemmer enige om at det er avgjørende at menighetsrådene også i fremtiden har innflytelse i forbindelse med prestansettelser, slik de har og også skal ha ved ansettelse av andre tjenestegrupper.

Andre forhold

Menighetsrådene hos oss støtter tanken om at prestene får beholde medlemskap i SPK også etter overføring fra staten til kirken. Vi oppfordrer departementet til å legge til rette for en slik ordning, også dersom det er Kirkemøtet som skal ta den endelige beslutningen.

Videre noterer vi oss at det sies at spørsmålet om eierskap til OVF ikke skal avgjøres nå. Vi mener imidlertid det er selvsagt at fondet er kirkas eiendom og at dette er midler som skal tilfalle Den norske kirke når skillet mellom staten og kirken slutføres.

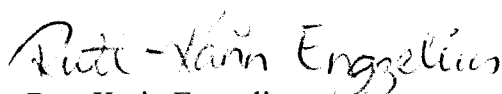
Medlemmene i våre fire menighetsråd stiller seg enstemmige bak denne uttalelsen.

Jan Helge Tronsaune
Leder, Brekken menighetsråd

Rune Mortensen
Leder, Glåmos menighetsråd

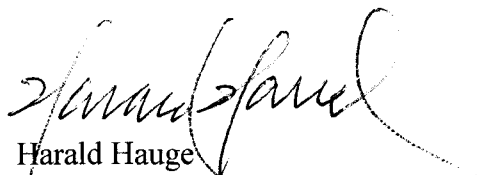
Johs. Grue
Leder, Hitterdal menighetsråd

Rutt-Karin Engzelius
Leder, Røros menighetsråd

Vivi Schwencke Johnsbråten
Sokneprest Brekken og Glåmos

Harald Hauge
Sokneprest Røros og Hitterdal